

**ΛΕΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΗ ΛΕΚΤΙΚΗ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ
ΣΤΟ ΒΝΣ**

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΒΝΣ ΣΤΑΘΜΟ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕΣΩ ΛΕΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΛΕΚΤΙΚΩΝ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΩΝ ΜΕ:

- ▶ ΠΑΙΔΙΑ
- ▶ ΕΝΗΛΙΚΕΣ
- ▶ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ/ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

ΚΑΙ ΌΛΑ ΑΥΤΆ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΜΕΧΡΙ ΤΩΡΑ Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΣΤΙΑΖΕ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΛΕΥΡΕΣ

➤ ΠΡΟΣΚΟΛΗΣΗ/ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ

ΚΑΙ

➤ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ

- DALLI (1999): ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ (άνω των 1, 5 έτους) να γίνει μέρος της ομάδας που ήδη υπάρχει και έχει δημιουργηθεί στο σταθμό/να προσαρμοστεί στην ομάδα
- Το καινούριο παιδί: α)εδραιώνει μια θέση στην ιεραρχία ανάμεσα στα άλλα παιδιά β) μαθαίνει τους κανόνες γ)μαθαίνει να περιμένει τη σειρά του.
- Τα παιδιά θέλανε να ταιριάζουνε με τα άλλα παιδιά και τις δραστηριότητες

Επομένως το να βλέπουμε μόνο από ψυχολογικής πλευράς την προσαρμογή είναι «λειψό»

Η έρευνα της Lindahl (1996)

- Βιντεοσκόπησε 10 ΠΑΙΔΙΑ 1-3 ΕΤΩΝ για τρεις μήνες κατά τη διάρκεια της προσαρμογής.
- Υπήρχε μεγάλη διαφορά αναφορικά με τις σχέσεις παιδιών-γονιών, παιδιών-παιδαγωγών, παιδιών-συνομιληκών αλλά και στο τι εστίαζαν τα παιδιά

Μερικά:

Πήγαιναν κατευθείαν να παίξουν

Άλλα παρατηρούσαν πριν μπουν σε μια δραστηριότητα και έβρισκαν ενδιαφέρον σε διαφορετικά παιχνίδια ή δραστηριότητες που οργανώνονταν από τους παιδαγωγούς.

Αυτό σημαίνει ότι το κάθε παιδί έχει διαφορετικές ανάγκες και δεν μπορούμε να έχουμε μια ενιαία προσαρμογή για όλα τα παιδιά.

Επίσης οι απόψεις των παιδαγωγών για το τι σημαίνει παιδί και παιδική ηλικία έχει μεγάλη επίδραση στην καθημερινότητα των παιδιών στο ΒΝΣ

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΚΟΥΜΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ: Τα πέντε βήματα του Shier (2001) για τη συμμετοχή και την επιρροή

- (1) Πώς ακούμε τα μικρά παιδιά
- (2) πώς το κάθε παιδί λαμβάνει υποστήριξη για να εκφραστεί
- (3) πώς οι απόψεις των παιδιών λαμβάνονται υπόψη και
- (4) πώς τα παιδιά συμμετέχουν σε αποφάσεις που έχουν σημασία για αυτά
- (5) Πως μοιραζόμαστε με τα παιδιά εξουσία και αρμοδιότητες

Οφείλουμε να δώσουμε στα παιδιά την ευκαιρία και τις συνθήκες να επενεργούν

Ωστόσο δεν έγκειται μόνο στους παιδαγωγούς πρέπει τα παιδιά να γίνουν αποδεκτά από την ομάδα των άλλων παιδιών

-
- Οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ συνομηλίκων είναι ένας **ισχυρός μηχανισμός** μέσω του οποίου τα καινούρια παιδιά που έρχονται στο σταθμό μαθαίνουν για τη ζωή και τις ρουτίνες στο ΒΝΣ.
 - **Μαθαίνουν:** κανόνες αλληλεπίδρασης μέσα στην ομάδα, κανόνες σωματικής έκφρασης και πως να πάρουν τη θέση τους/να διεκδικήσουν μια θέση μέσα στην ομάδα. Ο τρόπος που είναι οργανωμένη η τάξη (υλικά και παιχνίδια) περνάει επίσης διάφορα μηνύματα για τη θέση που έχει ο καθένας στο ΒΝΣ.

Τι γίνεται όμως με τα παιδιά που δεν μιλάνε την ίδια γλώσσα με τα άλλα; Πως συμμετέχουν αυτά τα παιδιά;

- (1) τα παιδιά προσκολλώνται σε μια ομάδα και συμπεριφέρονται σαν να καταλαβαίνουν τι συμβαίνει,
- (2) τα παιδιά συμπεριφέρονται σαν να καταλάβαιναν τη γλώσσα επιλέγοντας και χρησιμοποιώντας λίγες λέξεις και
- (3) βασίζονταν στη βοήθεια κάποιου φίλου τους.

Δεν θα πρέπει να θεωρούμε αυτονόητο ότι τα παιδιά που δεν μιλάνε την ίδια γλώσσα πρέπει να συμμετέχουν με τους ίδιους όρους.

ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΣΚΑΛΩΣΙΑΣ

(α) με το να ακούσουμε και να ερμηνεύσουμε τις μη λεκτικές ενέργειες των παιδιών,

(β) με τη χρήση της γλώσσας της πλειοψηφίας για να εξηγήσουμε τις ενέργειες και τις δραστηριότητες (και με αυτόν τον τρόπο εισάγουμε τα παιδιά σε νέους τρόπους για συμμετοχή και επικοινωνία και επίσης να ακούσουν μετα-αφηγήσεις) και

(γ) με τη συμμετοχή των παιδιών στη λήψη αποφάσεων, δηλαδή να εκφράσουν τις επιθυμίες και τις ιδέες τους (και, έτσι, να τις κάνουν ορατές στα ίδια και στα άλλα, δηλαδή να γίνουν συνειδητά και κοινά αποδεκτές).

(α) με το να ακούσουμε και να ερμηνεύσουμε τις μη λεκτικές ενέργειες των παιδιών

- Είναι δικαίωμα των παιδιών να τα ακούσουμε
- Είναι υποχρέωση μας να καταλάβουμε τι εννοούν και να τα υποστηρίξουμε προκειμένου να συμμετέχουν γιατί μόνο έτσι (μέσω της συμμετοχής) έχουν ευκαιρίες για μάθηση.

(β) με τη χρήση της γλώσσας της πλειοψηφίας για να εξηγήσει τις ενέργειες και τις δραστηριότητες

► Ο/Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ:

μπορεί να διευκολύνει τη συμμετοχή των παιδιών μέσω προφορικών παροτρύνσεων, περιγράφοντας, προτείνοντας, εξηγώντας, κάνοντας ερωτήσεις και σχολιάζοντας δραστηριότητες και ενέργειες σε δράσεις που πραγματοποιούν από κοινού

Πρέπει να βοηθάει τα παιδιά (κυρίως αυτά που έρχονται για πρώτη φορά) γιατί πρέπει να μάθουν όλους τους κανόνες που πολλές φορές δεν ονοματίζονται/εξηγούνται λεκτικά εξ αρχής παρα μόνο αν συμβεί κάτι(πχ δεν μεταφέρουμε το νερό στο μπάνιο), να συνεισφέρουν στη δημιουργία νέων κανόνων

Να βοηθήσουν τα παιδιά που δεν έχουν κατακτήσει ακόμα τη γλώσσα και άρα δεν μπορούν να συμμετάσχουν με τη χρήση αυτής

Να τα βοηθήσουν να κάνουν φίλους διότι η μη χρήση της γλώσσας αυτόματα τα αποκλείει και το κάνει πιο δύσκολο να δημιουργήσουν φιλίες και να συμμετέχουν σε δράσεις παιχνιδιού

Όλα αυτά περιορίζουν τη συμμετοχή, τη λήψη αποφάσεων και του «μαθαίνοντας όλοι μαζί»

Πρέπει να παρατηρεί και να αναστοχάζεται ο παιδαγωγός για να δει τι συμβαίνει, τι κάνει σωστά και τι πρέπει να αλλάξει για να διευκολύνει τα παιδιά.

(γ) με τη συμμετοχή των παιδιών στη λήψη αποφάσεων, δηλαδή να εκφράσουν τις επιθυμίες και τις ιδέες τους

- πώς οι απόψεις των παιδιών και συμμετοχή σε αποφάσεις που έχουν σημασία για αυτά λαμβάνονται υπόψη και πώς ενδυναμώνονται ώστε να μοιράζονται την εξουσία και τις ευθύνες με τους ενήλικες
- Η συμμετοχή θα πρέπει να πραγματοποιείται λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνο τη λεκτική αλλά και τη μη λεκτική επικοινωνία των παιδιών
- Ο παιδαγωγός πρέπει να αναλαμβάνει την πρωτοβουλία και να ανταποκρίνεται κατάλληλα στις εμπειρίες και τις απόψεις που εκφράζουν τα παιδιά